

LAUSUNTO

Helsinki 3.3.2023

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖLLE

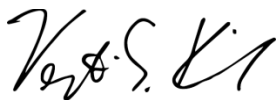
Viite:

Asia: Lausuntopyyntö Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeesta ammattihenkilölainsäädännön soveltamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön tehtävärakenteiden ja tehtäväjaon toimintamallien kehittämisessä

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveyspoliittinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on yli 240 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäsenenä yli 70 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Lisätietoja: erityisasiantuntija Minttu Ojanen, minttu.ojanen@soste.fi, p. 040 462 3347,
erityisasiantuntija Mirjami Tran Minh, mirjami.tran@soste.fi, p. 040 704 0226

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

SOSTEn lausunto

Kuten sosiaali- ja terveysministeriön ohjeessa todetaan, sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyys ja saatavuus ovat heikentyneet voimakkaasti viime vuosina koko maassa. Laadukkaiden ja riittävien sosiaali- ja terveystalveluiden saatavuus edellyttää riittävää ja osaavaa henkilöstöä. Henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden varmistamiseksi ammattihenkilöiden henkilöstöresurssija tulee kohdentaa siten, että työnjaolla voidaan vastata asiakkaiden ja potilaiden tarpeisiin hyödyntäen kaikkien työntekijäryhmien ammatillista osaamista.

SOSTE tarkastelee asiaa potilaiden ja asiakkaiden näkökulmasta. Sosiaali- ja terveystalveluita tarvitsevien ihmisten kohdalla on kestänytöntä, ettei oikeanlaisten palveluiden piiriin pääse sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden riittämättömyyden vuoksi. Esimerkiksi vanhustenhuollossa toimiva palveluketju edellyttää riittävää henkilöstömäärää, jotta hoivayksiköitä pystytetään ylipäättään pitämään toiminnassa. Ikääntyneen hoidon ja hoivan tarpeeseen tulee pystyä vastaamaan oikea-aikaisesti ja yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Potilaiden ja asiakkaiden kannalta olennaista on potilas- ja asiakasturvallisuuden ylläpitäminen ja parantaminen. Tämä edellyttää ammattihenkilölainsäädännön noudattamista. Ohjeessa todetaan, että ammattihenkilölait tarjoavat jo nykyisinkin työnantajille joustavuutta ammattihenkilöiden tehtävien yhteensovittamiseen ja työjärjestelyiden toteuttamiseen. Työnantajilla on siten laaja harkintavalta ja mahdollisuudet hyödyntää joustavia työjärjestelyitä ammattihenkilöiden keskinäisessä työnjaossa ja toimintamalleissa. Ammattihenkilölainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle jäävien ammattien ja tehtävien osalta työnantajilla on täysi vapaus ja harkintavalta päättää tehtävien sisällöstä ja niiden kohdentamisesta sekä tehtäviin edellytettävistä koulutus- ja osaamistasosta.

Sosiaali- ja terveystalveluiden resurssoinnissa on tärkeää huomioida, että palvelut tarvitsevat tehokkaasti toimiakseen myös erilaisia tukipalveluita ja avustavaa henkilökuntaa. Mm. Siivous- ja puhtaanapito- sekä sihteerin tehtävät tulisi osoittaa näiden alojen ammattilaisille, jotta sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt voisivat keskittyä omiin ydintehtäviinsä. Hoiva-avustajien kouluttaminen on siten myös perusteltua. Vaatimus riittävästä kielitaidoista on perusteltua sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi, mutta avustavissa tehtävissä työskentelevien kielitaitovaatimukset voisivat olla joustavampia.